

Nr 24.

Ankom till riksdagens kansli den 13 maj 1916 kl. 2 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av väckt motion om tullfrihet för vid tråltillverkning använt grovt trålgarn.

Närvarande: herrar K. G. Karlsson, Hammarström, Ollas A. Ericsson, Oskar Eklund, Lyckholm, Bäckström, K. A. Nilson, frih. Fleming, frih. Palmstierna*, Röing, Christiernson, Jeansson i Kalmar, Rune, Jonsson i Hökhult, Knaust, Forssman*, Nilsson i Kristianstad, Johansson i Uppmälby och Lithander.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.

I en inom andra kammaren väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, nr 41, hava herrar *Hellberg* i Ljungskile och *Thore* hemställt, »att riksdagen ville för sin del besluta,

att tullfrihet må beviljas för till tråltillverkning använt grovt trålgarn, betecknat i tulltaxan under rubrik nr 437 »Vegetabiliska spånadsämnen (ej bomull) oblekt och ofärgat», genom restitution av tullmedel i visst bestämt pris för kilogram färdiggjort trålnät i förhållande till erlagd tullavgift för till detta ändamål använt importerat garn, och

att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i Kungl. Maj:ts nådiga förordning med tulltaxa för inkommande varor den 9 juni 1911, § 13, mom. 1 genom tillägg i förteckningen på där uppräknade varor, att förstnämnda beslut realiseras».

Beträffande motiveringen för detta förslag får utskottet hänvisa till motionen.

Vid behandlingen av förevarande motion har bevillningsutskottet kommit till den övertygelsen, att den svenska tråltillverkningen bör om möjligt beredas utväg att komma i åtnjutande av tullrestitution i den omfattning, som i motionen avses. Till frågans utredning har utskottet på sätt grundlagen anvisar, begärt, att kommerskollegium och generaltullstyrelsen måtte anbefallas att i den ordning, Kungl. Maj:t kunde finna gott bestämma,

Utskottet.

avgiva yttrande över motionen och därvid undersöka, enligt av utskottet närmare givna anvisningar, genom vilka ändringar i tulltaxeförordningen motionens syfte skulle kunna vinnas. Med anledning av denna framställning har utskottet numera fått till sig överlämnat ett av nämnda båda ämbetsverk gemensamt avgivet utlåtande, vilket är såsom bilaga vidfogat detta betänkande.

På sätt av kommerskollegii till utlåtandet gjorda särskilda uttalande framgår, har kollegium ansett, att det framlagda förslaget till författningsändring helst bort föregås av utredning av frågan, vilken inverkan den inhemska fiskredskapstillverkningen kunde komma att röna av de ökade möjligheter att tullfritt införa fiskredskap i riket, som förslaget kunde innefatta. Utskottet har för sin del ansett denna uppfattning väl grundad, och då en sådan utredning icke lär kunna på ett tillfredsställande sätt verkställas annat än genom Kungl. Maj:ts föranstaltande, skulle utskottet i frågans nuvarande läge icke kunna tillstyrka riksdagen att antaga detsamma. Vid sådant förhållande har utskottet icke heller ansett sig hava anledning att nu vare sig ingå i närmare prövning av det genom utlåtandet framlagda förslaget ur de synpunkter, som utöver den av kommerskollegium särskilt framhållna kunna erbjuda sig, eller att inlåta sig på ett bedömande av de skäl, på vilka ämbetsverken stött sina omdömen om de övriga utvägar till frågans lösning, som varit på tal. Utskottet har i stället velat förorda, att riksdagen överlämnar det i motionen väckta spörsmålet i hela dess vidd till Kungl. Maj:ts prövning.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen i anledning av herrar Hellbergs i Ljungskile och Thores förevarande motion, II: 41, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning av frågan, på vilket sätt den svenska tillverkningen av trålar, som användas i svenska fiskefartyg, må kunna beredas utväg att komma i åtnjutande av tullfrihet för vid tillverkningen använt grovt trålgarn, ävensom för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen må kunna föranleda.

Stockholm den 12 maj 1916.

På bevillningsutskottets vägnar:

K. G. KARLSSON.

Bilaga.

*Gemensamt yttrande av kommerskollegium
och generaltullstyrelsen i anledning av den
i betänkandet behandlade motionen.*

Till Konungen.

I en inom riksdagens andra kammare väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion (n:r 41) har hemställts,

att riksdagen ville för sin del besluta,

att tullfrihet må beviljas för till tråttillverkning använt grovt trålgarn, betecknat i tulltaxa under rubrik n:r 437 »Vegetabiliska spånadsämnen (ej bomull) oblekt och ofärgat», genom restitution av tullmedel i visst bestämt pris för kilogram färdiggjort trålnät i förhållande till erlagd tullavgift för till detta ändamål använt importerat garn, och

att i skrivelse till Eders Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i nådiga förordningen med tulltaxa för inkommande varor den 9 juni 1911, § 13 mom. 1, genom tillägg i förteckningen på där uppräknade varor, att förstnämnda beslut realiseraras.

Sedan bevillningsutskottet i skrivelse den 5 nästlidne februari anhållit om åläggande för kommerskollegium och generaltullstyrelsen att på i skrivelsen närmare angivet sätt i förenämnda, till utskottets behandling hänvisade fråga verkställa utredning och avgiva förslag, har Eders Kungl. Maj:t genom nådig remiss den 8 i samma månad anbefallt ämbetsverken att gemensamt avgiva och till Eders Kungl. Maj:t inkomma med det i sagda skrivelse begärda yttrandet.

Till åttlydnad härav få ämbetsverken, med överlämnande av fem från tulldirektören i Göteborg samt tullkammaren, packhusinspektionen och tullbevakningsinspektionen i nämnda stad infordrade yttranden, i underdånighet anföra följande.

I förevarande motion hemställs, att genom ett tillägg till § 13 mom. 1 tulltaxeförordningen i detta författningsrum avsedd rätt till tullrestitution måtte beredas för utländskt garn av viss beskaffenhet, använt vid tillverkning av trålnät. Av motiveringen för denna hemställan finner man, att motionärens avsikt är att restitutionsrätten skulle gälla även då trålnäten insattes i *svenska* fiskefartyg.

Den i motionen angivna närmaste anledningen till motionärens framställning är den begränsning av tullrestitutionsrätten, som lämnats i en av Eders Kungl. Maj:t den 10 april 1915 meddelad resolution angående rätt för Jul. Albrechtson & C:o aktiebolag i Göteborg att vid utförsel av trålar, som av bolaget tillverkats av från utlandet infört bomullsgarn eller manillagarn, jämlikt § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen återbekomma erlagd tullavgift för det utländska garnet. Vid avgivande av utlåtande över Jul. Albrechtson & C:o aktiebolags ansökan om ifrågavarande tullrestitutionsrätt, hade nämligen generaltullstyrelsen

— med hänsyn till de särskilda förhållanden, som föranleddes av tillvaron av nådiga kungörelsen den 2 juni 1882 angående vissa föreskrifter i avseende å saltsjöfisket vid bland annat bohusländska kusten — ansett att särskilda garantier måste skapas mot att ifrågavarande trålar kunde utan återbetalande av restitutionsbeloppet komma att åter införas till Sverige. I anledning härav föreslog generaltullstyrelsen bland villkoren för tullrestitutionsrätten, att den eller de personer, som tecknade bolagets firma skulle avlämna en under edlig förpliktelse avgiven försäkran, att trålarna voro försålda till utlandet och icke avsedda att insättas i svenska fiskefartyg. Denna bestämmelse intogs också bland villkoren för åtnjutande av den genom ovannämnda resolution medgivna tullrestitutionsrätt och ha enahanda föreskrifter meddelats jemväl i andra resolutioner beträffande restitutionsrätt vid utförsel av trålar och liknande varor, såsom sillvadar och fisknät.

Bevillningsutskottet har nu uttalat, att utskottet anser den svenska trålltillverkningen böra om möjligt beredas utväg att komma i åtnjutande av tullrestitutionsrätt utan nämnda begränsning och har i detta syfte anhållit, att ämbetsverken skulle i första hand undersöka frågan, huruvida tullrestitutionsförfarandet enligt § 13 mom. 1 lämpligen kunde vinna tillämpning i ifrågavarande fall, samt, om så vore förhållandet, avgiva förslag till bestämmelser i detta hänseende. Därjämte har utskottet anhållit, att ämbetsverken måtte avgiva alternativt förslag till sådan ändring i gällande bestämmelser, att det formella hinder, som befunnits stå i vägen för tillämpningen å ifrågavarande fall av restitutionsförfarandet enligt § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen, måtte undanröddas.

Beträffande då först det redan i motionen framställda förslaget att bereda restitutionsrätt enligt § 13 mom. 1 tulltaxeförordningen har packhusinspektionen i Göteborg i sitt den 16 nästlidne februari avgivna yttrande förklarar, att någon möjlighet icke erbjödes att fastställa en normal medelvikt för det i trålen ingående utländska garnet. Sedan sagda inspektion anbefallts att efter konferens med Jul. Albrechtson & C:o aktiebolag avgiva förnyat yttrande och eventuellt förslag i detta hänseende, har inspektionen i sitt yttrande av den 21 innevarande mars angivit ytterligare omständigheter, som ansåges hindra fastställande av en gemensam restitutionssats för trålar och beredande av restitutionsrätt enligt sistnämnda författningsrum.

Förutom de skäl, som av packhusinspektionen i Göteborg anförts mot att i förevarande fall bereda restitutionsrätt enligt § 13 mom. 1, vilja ämbetsverken ytterligare framhålla, *dels* att restitutionssatsen tydligen måste beräknas efter den lägst tullbeskattade garnsorten, varigenom i många fall restitutionen icke skulle komma att motsvara den erlagda tullen, *dels ock* att ifrågavarande begränsning av restitutionsrätten gäller även i fråga om sillvadar och fisknät, för vilka liknande förmån borde beredas, men att det torde få anses uteslutet, att man skulle i § 13 mom. 1 upptaga samtliga dessa olika slag av fiskredskap med de olika tullsatser, som betingas av deras växlande sammansättning av svenskt och utländskt material. Ämbetsverken finna sålunda tullrestitutionsförfarande enligt § 13 mom. 1 icke kunna vinna tillämpning i ifrågavarande fall.

Ämbetsverken finna det även mest överensstämmande med de allmänna grunderna för tullrestitution, om möjlighet kunde beredas att lämna tullrestitutionsmedgivande enligt § 13 mom. 5 utan ovannämnda begränsning.

Av de tullförvaltningar, som yttrat sig, hava framlagts olika förslag till sådan ändring av tulltaxeförordningen, som skulle möjliggöra att lämna ifrågavarande tullrestitutionsmedgivande utan begränsning. Samtliga dessa förslag lida emellertid av väsentliga olägenheter.

Enklaste sättet att undanrödja hindret för tillämpning i ifrågavarande fall av restitutionsförfarandet enligt § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen synes vara att genom ett tillägg till momentet h) i nämnda förordnings § 4 åstadkomma ett tydligt medgivande, att till fiskefartyg hörande fiskredskap under de i sagda moment angivna förutsättningar äro tullfria. Av en sådan bestämmelse kommer även att framgå, att de under angivna omständigheter inkomna fiskredskap av svensk tillverkning icke äro underkastade föreskriften i § 4 mom. q) tulltaxeförordningen om återbetalning i förekommande fall av utbekommen tullrestitution. Någon betänklighet med avseende å de allmänna konsekvenserna av ett dylikt stadgande torde så mycket mindre föreligga, som det synes stå i god överensstämmelse med de nu gällande bestämmelserna i ifrågavarande författningsrum och möjligen kan sägas närmast innefatta ett förtydligande av desamma.

Med det sålunda avsedda tillägget skulle i § 4 mom. h) tulltaxeförordningen erhålla följande förändrade lydelse:

h) skeppsförnödenheter och skeppsinventarier, därunder även inbegripna till fartyg hörande husgerådssaker och till fiskefartyg hörande fiskredskap, för så vitt dessa förnödenheter eller inventarier — — — — — kvarbliva;

Därest en sådan ändring beslutas, läser Eders Kungl. Maj:t vid beviljande av rätt till tullrestitution jämlikt § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen vid utförsel av trålar, fisknät och dylikt kunna låta de i motionen överklagade villkoren bortfalla.

Enär de här ovan berörda åtgärderna avse att bereda möjlighet för svenskt fiskefartyg att kunna bland sina inventarier införliva i Sverige av utländska materialier tillverkad fiskredskap — närmast trålar — med rätt till restitution av tull för dylika materialier, torde slutligen böra beröras frågan angående verifierande av den *utförsel*, som — ehuru den i detta fall i verkligheten endast bleve formell — fortfarande skulle utgöra grunden för restitutionen. Bevillningsutskottet har i sin ovanberörda skrivelse framhållit, att det i § 13 mom. 1 c) tulltaxeförordningen upptagna villkoret, att utförsel skall verifieras genom intyg av vederbörande myndighet å lossningsorten, icke läser kunna vinna tillämpning å ifrågavarande fall. De i detta författningsrum meddelade föreskrifterna angående verifierande av utförsel av sådan vara, för vilken restitution enligt sagda moment skall utgå, hava i tulltaxeförordningen uttryckligen förklarats skola gälla även beträffande restitution enligt mom. 2 och mom. 3. I fråga om restitution enligt mom. 5, allt i samma paragraf, innehåller författningen emellertid endast föreskrift, att medgivande till sådan restitution ankommer på prövning av Konungen, som jämväl bestämmer de närmare villkoren för rättighetens tillgodonjutande. Ehuru således någon författningsföreskrift ej meddelats om tillämpning beträffande utförseln av i sistnämnda författningsrum avsedd restitutionsvara av bestämmelserna i nämnda § 13 mom. 1 c), har dock Eders Kungl. Maj:t alltid plägat i resolutioner angående rätt till tullrestitution enligt § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen föreskriva, att utförseln skall

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 7 saml. 22 häft. (Nr 24).

verificeras på sätt i § 13 tulltaxeförordningen stadgas — vilken hänvisning beträffande utförsel sjöledes gäller bestämmelserna i mom. 1 c). Enligt dessa bestämmelser skall, därest utförseln sker i fartyg av under 30 tons dräktighet, utförseln verificeras genom sådant intyg av myndighet å lossningsorten, som av bevillningsutskottet omförmäls, och tydligen är det i fråga om utförsel med fiskefartyg av sådant mindre tontal, som bevillningsutskottet önskat förändrade föreskrifter.

Enligt ämbetsverkens förmenande torde ovan antydda avfattning av § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen innebära rätt för Eders Kungl. Maj:t att i restitution-medgivande jämlikt detta författningsrum beträffande utförseln verificerande meddela föreskrifter, som i ett eller annat avseende avvika från de allmänna i mom. 1 c) meddelade, och i sådant fall skulle Eders Kungl. Maj:t vara oförhindrad att bestämma annan form för verificering av i fiskefartyg av mindre dräktighet än 30 ton intagen fiskredskap än sådant intyg, som ovan omförmäls. Därest emellertid, mot förmodan, bestämmelserna i § 13 mom. 5 tulltaxeförordningen icke skulle anses innebära en sådan rätt för Eders Kungl. Maj:ts om nyss omförmäls, synes enda utvägen att bereda möjlighet till ett sådant förfarande, som bevillningsutskottet torde hava avsett, vara att på t. ex. följande sätt införa ett tillägg i § 13 mom. 1 c) tulltaxeförordningen:

c) att utförseln skall, *där Konungen ej annat särskilt föreskriver*, verificeras
— — — — — skick.

Till ovanstående har kommerskollegium för sin del velat göra följande särskilda uttalande.

Ehuru kollegium fortfarande är av den uppfattningen, att någon författningsändring icke erfordras för att den svenska fiskredskapstillverkningen skall kunna beredas den ifrågavarande tullrestitutionsrätten utan den särskilda begränsningen, vill kollegium för sin del icke motsätta sig ovan angivna av generaltullstyrelsen föreslagna ändring av tulltaxeförordningen § 4 mom. h), vilken författningsändring i varje fall synes underlätta möjligheterna att lämna den ifrågasatta tullrestitutionsrätten i full utsträckning. Kollegium anser sig dock därvid böra göra den erinran, att därest den föreslagna ändringen icke kan anses innefatta allenast ett förtydligande av momentets nuvarande bestämmelser, densamma öppnar sannolikt icke oväsentligt ökade möjligheter att tullfritt införa fiskredskap i riket. Då det kan vara ovisst, vilken inverkan detta kan hava å den inhemska fiskredskapstillverkningen, anser kollegium, att förslaget till författningsändring helst bort föregås av utredning i detta hänseende.

Remissakten återställes.

Stockholm den 24 mars 1916.

Underdänigst:

Staffan Cederschiöld.

E. M. Ruus.

Nils Carlsson.

K. A. Fryxell.

John Ewerlöf,
föredragande.

Berndt Forsgrén.

Arvid Nyström.